

Конкурси “Передові дослідження в галузі математичних, природничих і технічних наук” та “Людина, суспільство, наука перед сучасними викликами: інноваційні дослідження в суспільно-гуманітарній сфері”

---

1. Якщо один із учасників є у цьогорічній заявці «Наука для безпеки і сталого розвитку», чи можна його включати у конкурси «Передові дослідження в галузі математичних, природничих і технічних наук» або «Людина, суспільство, наука перед сучасними викликами: інноваційні дослідження в суспільно-гуманітарній сфері»?

Одна фізична особа не може бути представлена більше ніж в одній заявці, поданій на цей конкурс. Також, одна фізична особа не може бути представлена більше, ніж у двох проєктах, які є переможцями у конкурсах Фонду та фінансуються за рахунок грантової підтримки Фонду. Таким чином, у згаданому випадку обмежень участі однієї особи в двох конкурсах немає.

2. Чи можна згенерувати підтвердження участі в проєкті НФДУ з кабінету?

Сертифікати, які підтверджують отримання грантової підтримки НФДУ відповідними проєктами, було направлено науковим керівникам проєктів. Якщо необхідно отримати індивідуальне підтвердження участі в проєкті-переможці, просимо звернутися із запитом на офіційну електронну пошту НФДУ – nrfu@nrfu.org.ua з обов’язковим позначенням Ваших даних (ПІБ, наукового ступеню, вченого звання, посади, місця роботи), номер проєкту та назви установи-грантоотримувача.

3. Чи правильно, що у 2023, 2024, 2025 рр. етапи виконання проєкту (ЕВП) слід розпочинати з березня? На який місяць слід планувати закінчення ЕВП етапу, який розпочинається в березні?

Так, абсолютно вірно. При цьому тривалість одного проміжного етапу не може перевищувати 6 місяців. Початок реалізації проєктів планується з червня 2022 року; реалізація проєктів у 2023, 2024 та 2025 роках здійснюватиметься з урахуванням та у відповідності до бюджетних надходжень у відповідному році (з огляду на особливості бюджетного процесу, варто розраховувати на такі надходження у лютому і планувати початок етапу з березня). При плануванні проміжних етапів, будь ласка, також зважайте на те, що по закінченню кожного з них передбачається період звітування протягом 14 днів, що зменшує термін фактичної реалізації проєктів на місяць на рік (за умови планування 2-х етапів на рік, наприклад, у 2023 році). Тобто, оптимально планувати 2 проміжні етапи по 4,5 місяці кожен.

4. Чи може керувати проєктом особа, що представляє громадську організацію чи є просто незалежним дослідником, який не працює ані в організації, ані в установі?

Науковим керівником проєкту має бути учений, який працює за основним місцем роботи в установі/організації/підприємстві, що подає заявку на участь у конкурсі. Таким чином, вчений, який не відповідає такій вимозі, не може бути науковим керівником проєкту.

5. Чи можна залучити виконавцем проєкту особу, яка працює за основним місцем роботи в іншій науковій установі (не грантоотримувач), але при цьому, ця особа стала б прямим учасником проєкту, а не субвиконавцем?

Так, це можна і передбачено новими умовами конкурсів (колектив (автори проєкту) може складатися з учених, які представляють одну установу (організацію), а також із учених, які працюють у різних установах (організаціях), включаючи організації субвиконавців.

6. Чи потрібно зараз у заявці прораховувати кошти, необхідні на оплату комунальних послуг та інших витрат, пов'язаних з реалізацією проєкту (непрямі витрати), адже ціни на комунальні послуги змінюються і не можна передбачити зараз, що буде в 2022-2025 рр. Чи можна просто перелічити в тексті заявки статті непрямих витрат і записати орієнтовну суму (~15% від прямих витрат за виключенням обладнання) без детального розрахунку?

Враховуючи, що планування витрат має бути економічно обґрунтованим та здійснюватись учасниками конкурсу на підставі нормативних і розрахункових даних, то при визначенні статті «Непрямі витрати» треба передбачити реальні потреби у необхідних для виконання проєкту комунальних витратах. Радимо Вам при розрахунках за статтею «Непрямі витрати» використовувати діючі тарифи з урахуванням прогнозованих змін у роках виконання проєкту.

7. Як заповнити розділ «Фінансування проєкту», якщо передбачено 6 етапів з 2022-2025 роки, а полів по роках всього три?

Види проєктів за термінами виконання поділяються на:

- 1) проєкти з терміном виконання у 2022-2024 рр. (4 проміжні етапи)
- 2) проєкти з терміном виконання у 2022-2025 рр. (6 проміжних етапів)

Початок реалізації проєктів планується з червня 2022 року.

Реалізація проєктів у 2023, 2024 та 2025 роках здійснюватиметься з урахуванням та відповідно до бюджетних надходжень у відповідному році. Проміжний етап виконання проєкту не може перевищувати 6 місяців. Отже, трирічний проєкт за етапами структурно виглядатиме так:

2022 рік (1-й проміжний етап)

2023 рік (2-й та 3-й проміжний етап)

2024 рік (4-й та 5-й проміжний етап)

2025 (6-й проміжний етап).

Загалом, виходить 6 етапів, що не перевищують 6 місяців і що у сумі дає 3 роки.

Потрібно перевести проміжні етапи у роки виконання проєкту:

1-й рік виконання проєкту – це 1-й проміжний етап 2022 р. + 2-й проміжний етап 2023 р.;

2-й рік виконання проєкту – це 3-й проміжний етап 2023 р.+ 4-й проміжний етап 2024 р.;

3-й рік виконання проєкту – це 5-й проміжний етап 2024 р.+ 6-й проміжний етап 2025 р.

8. В умовах конкурсу «Передові дослідження в галузі математичних, природничих і технічних наук» зазначено: «Загальний обсяг статті витрат «Витрати на виконання проєкту субвиконавцем/субвиконавцями» сумарно не може перевищувати 30% від загальної вартості проєкту за винятком витрат на обладнання». Водночас у файлі «Методичні рекомендації щодо планування витрат...» зазначена інша сума: «Витрати на виконання проєкту субвиконавцем» (за необхідності, сумарно не більше 50% від загальної вартості проєкту). Які з зазначених відсотків є вірними?

Обидві граничні межі відсотків щодо статті витрат «Витрати на виконання проєкту субвиконавцем/субвиконавцями» є вірними, адже 30% від загальної вартості проєкту, за винятком витрат на обладнання, знаходяться в діапазоні не більше 50% від загальної вартості проєкту. Методичні рекомендації щодо планування витрат за заявкою на одержання грантової підтримки за договором із виконання наукового дослідження і розробки за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України, затвердженого науковою радою Фонду 25 червня 2021 року протокол № 24, носять загальний правоустановчий характер. Проте за окремими конкурсами наукова рада Фонду може визначати граничні межі витрат за кожною із статей кошторисної вартості наукових досліджень і розробок виходячи із специфіки самого проєкту. А отже, у межах означеного конкурсу треба дотримуватись межі 30% для статті витрат «Витрати на виконання проєкту субвиконавцем/субвиконавцями».

9. Наголошено на необхідності зазначення у списку публікацій в CV веб-посилань на ці публікації та кварталю журналу, в яких вони опубліковані. У зв'язку із цим виникли наступні питання:

9.1 Зазвичай публікація має doi, який виглядає так: DOI: 10.1038/nchembio 2043 Такий формат зазначення вважається веб посиланням? Якщо ні, який формат має бути?

9.2 Квартиль журналу має бути зазначений у CV для всіх публікацій?

9.3 Чи перелік публікацій наукового керівника проєкту мають включати лише ті публікації, які відповідають кількості, зазначених в умовах конкурсу та віднесені до першого (Q1) та другого (Q2) кварталів, до якого належить журнал? Публікації в журналах з меншими квартілями зазначати взагалі непотрібно?

9.4 Це правило стосується не тільки наукового керівника, а й усіх авторів проєкту?

9.1. DOI або ідентифікатор цифрового об'єкту – це присвоєний номер електронного документа в глобальній мережі Інтернет, завдяки якому суттєво спрощується пошук і використання матеріалів. Він не може виглядати інакше, ніж такий, що присвоєний відповідній публікації. Іноді так трапляється, що DOI некоректно відображає публікацію науковця, присвоюється не лише одній публікації. Це ускладнює процедуру перевірки проєктних заявок на формальні ознаки. На вебінарі йшлося про бібліографічний опис самої публікації виконавця проєкту, яким чином він має виглядати і що саме містити. Задля спрощення, надаємо вам приклад такого оформлення: Bezshyyko Oleg. Energy conversion efficiency in betavoltaic cells based on the diamond Schottky diode with a thin drift layer / [V. Grushko, O. Beliuskina, A. Mamalis, V. Lysakovskiy, E. Mitskevich, A. Kiriev, E. Petrosyan, R. Chaplynskyi, O. Bezshyyko, O. Lysenko] // Applied Radiation and Isotopes (Elsevier BV). – March 2020. DOI: 10.1016/j.apradiso.2019.109017. – (Q3). Такий формати подання публікації

дозволить нам у разі некоректного відображення веб-посилання за DOI перевірити наявність такої публікації через інші пошукові системи.

9.2. Так, для всіх у разі наявності.

9.3. Бібліографічний опис публікацій наукового керівника проекту має складатись:

варіант а) не менше ніж з 5 публікацій, викладених в хронологічному порядку за період 2016-2021 рр. Такі публікації мають бути розміщені (проіндексовані) у періодичних виданнях, віднесених до першого (Q1) та другого (Q2) квантилів за класифікацією Scimago. Кількість співавторів у кожній із представлених публікацій не повинна перевищувати 15 осіб. Окрім цих публікацій, ви можете навести і інші публікації наукового керівника проекту (не більше 12 праць), проте перші п'ять позицій бібліографічного опису мають бути документальним підтвердженням наукових здобутків наукового керівника проекту наявним умовам конкурсу;

варіант б) не менше ніж із 12 публікацій наукового керівника проекту, викладені в хронологічному порядку за період 2011-2021 рр. Такі публікації мають бути розміщені (проіндексовані) у періодичних виданнях, віднесених до першого (Q1) та другого (Q2) квантилів за класифікацією Scimago. Кількість співавторів у кожній із представлених публікацій не повинна перевищувати 15 осіб.

9.4. Так. Варто звернути увагу і на те, що бібліографічний опис публікацій виконавця проекту, розміщений в електронній формі заявки (ПЗ «Конкурс проектів НФДУ»), має бути ідентичним аналогічній позиції проектної заявки у форматі doc. В умовах конкурсу «Передові дослідження в галузі математичних, природничих і технічних наук» передбачено, що окрім наукового керівника, принаймні один виконавець проекту повинен мати науковий ступінь, отриманий або визнаний в Україні, наукові публікації у періодичних виданнях, що індексуються Scopus чи WoS. Такий науковець має розпочинати список виконавців проекту. Бібліографічний опис такого виконавця проекту має складатись: не менше ніж з 1 публікації, розміщеної у періодичних виданнях, що індексуються Scopus чи WoS. Окрім цієї публікації, ви можете навести і інші публікації виконавця проекту, проте, перша позиція бібліографічного опису має бути документальним підтвердженням наукових здобутків виконавця проекту наявним умовам конкурсу.

10. Якщо подається заявка від установи, де один чи два виконавці є працівниками іншої установи, то треба з ним(и) укласти окрему угоду? Чи достатньо просто вказати його/їх у виконавцях без уточнень?

Відповідно до умов конкурсів, колектив (автори проекту) може складатися з учених, які представляють одну установу (організацію), а також із учених, які працюють у різних установах (організаціях) включаючи організації-субвиконавців. Одна фізична особа не може бути представлена більше ніж в одній заявці, поданій на цей конкурс. Науковим керівником проекту має бути вчений, який працює за основним місцем роботи в установі/організації/підприємстві, що подає заявку на участь у конкурсі. Таким чином, є можливість залучення до команди проекту науковців із інших установ без необхідності складати угоду із цією установою/організацією.

11. Чи можуть до прямих витрат, зокрема, матеріалів належати:

1) комплектуючі вироби для комп'ютера

Комплектуючі вироби відносяться до статті витрат «Матеріали», при цьому, всі витрати повинні бути обґрунтованими та мати безпосереднє відношення до наукового дослідження чи розробки;

2) якщо так, то чи є обмеження щодо суми цих комплектуючих виробів і яке саме? Наприклад, чи може бути сума 100 або 200 або 300 тис. грн.?

Обмеження щодо обсягу витрат по статті «Матеріали» відсутні, однак умовами конкурсу передбачено;

3) якщо є така можливість, і після надання коштів збирається комп'ютер, то як бути з вимогою “які застосовуються для виконання НДР та не беруться на облік як основні засоби”?

При визначенні витрат на виконання проекту не допускається планування витрат на закупівлю комп'ютерів із комплектуючих, таким чином, комплектуючі вироби, які належать до статті «Матеріали», не можуть становити комплект для зборки комп'ютера. Витрати на придбання обладнання повинні належати до статті витрат «Обладнання та устаткування», при цьому придбання такого обладнання передбачено лише для організації-учасника конкурсу та не може плануватись у субвиконавця. Просимо звернути увагу, що до планування витрат та розрахунків кошторису рекомендуємо залучати працівників бухгалтерських та фінансових служб організації, які мають необхідний досвід щодо умов та процедур закупівлі за рахунок бюджетних коштів.

12. Як правильно написати «Детальне техніко-економічне обґрунтування необхідності придбання обладнання вартістю більше 200 тис. грн для виконання проекту? Необхідна деталізація щодо доступних пунктів умов:

«Пункт 1) підтвердження, що плановане до закупівлі обладнання та устаткування не є наявним в учасника конкурсу» – маєтья на увазі підтвердження за підписом директора установи чи потрібно додати якісь супровідні документи?

Підтвердження, що плановане до закупівлі обладнання та устаткування не є наявним в учасника конкурсу, є першим пунктом техніко-економічного обґрунтування необхідності придбання обладнання та устаткування для виконання проекту, яке згідно умов конкурсу підписується керівником установи-учасника конкурсу, керівником фінансового підрозділу установи-учасника конкурсу та науковим керівником проекту.

«Пункт 2) детальне обґрунтування щодо необхідності, придатності та ефективності використання такого обладнання та устаткування для проведення запланованого дослідження (розробки) з урахуванням впливу останнього на дослідницьку спроможність учасника конкурсу;» Який рекомендований текстовий об'єм цього «детального обґрунтування»?

Детальне обґрунтування щодо необхідності, придатності та ефективності використання такого обладнання та устаткування для проведення запланованого дослідження (розробки) з урахуванням впливу останнього на дослідницьку спроможність учасника конкурсу повинно містити необхідну та достатню відповідну інформацію. Учасник конкурсу визначає самостійно необхідний об'єм тексту для висвітлення питання.

«Пункт 3) опис основних характеристик обладнання та устаткування, необхідного для проведення дослідження (розробки)» – який рекомендований текстовий обсяг цього пункту?

Опис основних характеристик обладнання та устаткування, необхідного для проведення дослідження (розробки), повинен містити необхідну та достатню відповідну інформацію. Учасник конкурсу визначає самостійно необхідний обсяг тексту для висвітлення питання.

«Пункт 5) якщо у заявці передбачається придбання обладнання та устаткування поза межами України, необхідно надати обґрунтування неможливості закупівлі такого обладнання на території України та можливості його поставки з-за кордону у відповідний строк» – що мається на увазі під «обґрунтування неможливості закупівлі такого обладнання на території України»? Чи потрібно додати якісь супровідні документи щодо кожного необхідного нам приладу?

Умовами конкурсу передбачено, що у випадку планування придбання обладнання та устаткування вартістю більше 200 тис. грн за одиницю, до складання техніко-економічного обґрунтування обов'язково залучаються працівники фінансових служб, структурних підрозділів, відповідальних за закупівлі (проведення тендерів) та інші заінтересовані підрозділи установи-учасника конкурсу. Відповідні структурні підрозділи мають необхідний досвід щодо умов та процедур придбання обладнання за межами України бюджетними установами, у тому числі, володіють переліком необхідних для цього документів, прикладом яких може бути довідка з Торгово-промислової палати щодо неможливості закупівлі такого обладнання на території України.

«Пункт 7) до техніко-економічного обґрунтування додаються комерційні пропозиції (не менше ніж від 2-х різних постачальників) із деталізацією вартості, строків та умов поставки обладнання із посиланням на веб-сайти постачальників. У разі, якщо обладнання є унікальним (не має аналогів на ринку), та за відсутності можливості надати дві комерційні пропозиції обов'язково надається відповідне обґрунтування (документальне підтвердження відсутності конкуренції на ринку щодо такого обладнання)» – що мається на увазі під «обладнання є унікальним (не має аналогів на ринку)» та, головне, про яке «документальне підтвердження відсутності конкуренції на ринку щодо такого обладнання» йдеться? Які й від якої організації потрібно надати документи, хто їх має підписувати? Йдеться про конкуренцію на ринку України чи у всьому світі? Що робити, якщо закордонна пропозиція є єдино-можливою в нашому випадку? Які документи та від яких організацій є необхідними й достатніми для обґрунтування всіх пунктів вимог щодо техніко-економічного обґрунтування необхідності придбання обладнання?

Умовами конкурсу передбачено, що у випадку планування придбання обладнання та устаткування вартістю більше 200 тис. грн за одиницю, до складання техніко-економічного обґрунтування обов'язково залучаються працівники фінансових служб, структурних підрозділів, відповідальних за закупівлі (проведення тендерів) та інші заінтересовані підрозділи установи-учасника конкурсу. Відповідні структурні підрозділи мають необхідний досвід щодо умов та процедур придбання обладнання за умови відсутності конкуренції на ринку бюджетними установами, у тому числі, володіють переліком необхідних для цього документів, прикладом яких може бути довідка з Торгово-промислової палати щодо відсутності конкурентних пропозицій для закупівлі. Підсумовуючи відповіді на питання щодо техніко-економічного обґрунтування необхідності придбання обладнання та устаткування для виконання проєкту, просимо звернути увагу, що умовами конкурсу зазначено, що пункти 1-7 такого обґрунтування є обов'язковими для заповнення для всіх заявок, в яких передбачається

придбання обладнання та устаткування вартістю більше 200 тис. грн за одиницю, пункти 8-9 заповнюються за необхідності.

13. Проєктом передбачається закупівля кількох одиниць обладнання загальною вартістю 11,5 млн.грн, серед яких: 1-а одиниця вартістю 9,0 млн.грн.; 2-га – 2,5 млн.грн. Просимо розтлумачити пункт 8 вимог до техніко-економічного обґрунтування, а саме: “якщо проєктом передбачається придбання обладнання та устаткування загальною вартістю понад 3 млн.грн, техніко-економічне обґрунтування повинно містити інформацію про доступність аналогічного обладнання в інших установах України”. Цей пункт застосовується тільки для 1-ї одиниці, яка має вартість більшу за 3 мільйони? Чи для 1-ї та 2-ї одиниці сукупно, оскільки їхня загальна вартість більша 3-х мільйонів? Аналогічне питання і щодо п. 9 вимог, а саме: “якщо проєктом передбачене придбання обладнання та устаткування загальною вартістю понад 10 млн.грн і яке потенційно може колективно використовуватись, техніко-економічне обґрунтування повинно містити інформацію про конкретні заходи для забезпечення колективного використання цього обладнання після завершення проєкту”. Цей пункт 1) не застосовується, оскільки вартість кожної позиції менша за 10 мільйонів? 2) застосовується для кожної позиції, оскільки загальна вартість складає більше 10 мільйонів?

Щодо п. 8 техніко-економічного обґрунтування, то він унормовує питання придбання обладнання та устаткування загальною вартістю понад 3,0 млн.грн. Відтак, даний пункт стосується для першої і другої одиниці сукупно. Щодо п. 9, то він застосовується, оскільки загальна вартість обладнання та устаткування складає більше 10 млн.грн. Відтак, учасник конкурсу має прописати конкретні заходи для колективного використання цього обладнання чи устаткування після завершення проєкту (сукупність такого обладнання або устаткування розглядається як єдиний експериментальний комплекс).

14. Просимо надати роз'яснення, який саме документ необхідно надати Національному фонду досліджень щодо підтвердження закупівлі сучасного обладнання закордоном. Якими документами можна обґрунтувати неможливість закупівлі конкурентного обладнання в Україні, окрім довідки Торгово-промислової палати України (ТППУ) щодо неможливості закупівлі такого обладнання на території України?

Умовами конкурсів “Передові дослідження в галузі математичних, природничих і технічних наук” та «Людина, суспільство, наука перед сучасними викликами: інноваційні дослідження в суспільно-гуманітарній сфері» передбачено, що у випадку планування придбання обладнання та устаткування вартістю більше 200 тис. грн за одиницю, надається техніко-економічне обґрунтування необхідності його придбання для виконання проєкту, яке, зокрема, містить обґрунтування неможливості закупівлі такого обладнання на території України для обладнання, яке планується закуповувати за кордоном. Крім цього, умовами конкурсу передбачено, що до складання техніко-економічного обґрунтування залучаються працівники фінансових служб, структурних підрозділів, відповідальних за закупівлі (проведення тендерів) та інші заінтересовані підрозділи установи-учасника конкурсу. Відповідні структурні підрозділи мають необхідний досвід щодо умов та процедур придбання обладнання за межами України бюджетними установами. Необхідне обґрунтування учасник конкурсу надає відповідно до інформації, якою він володіє на час підготовки заявки на одержання грантової підтримки, та виходячи із наявних в нього ресурсів. У визначених випадках тендерні комітети організацій можуть обґрунтовувати необхідність закупівлі певних товарів за межами України після проведення моніторингу та аналізу наявних пропозицій на ринку. Відповідно до умов конкурсу техніко-економічне обґрунтування необхідності придбання обладнання та устаткування для виконання проєкту, включаючи обґрунтування неможливості закупівлі такого обладнання на території України для обладнання, яке планується закуповувати за кордоном, підписується керівником установи-учасника конкурсу, керівником фінансового

підрозділу установи-учасника конкурсу та науковим керівником проєкту, які засвідчують достовірність викладеної інформації та підтверджують необхідність закупівлі такого обладнання за межами України.